

SKS I VISBY STIFT

SKS

SVERIGES KYRKLIGA STUDIEFÖRBUND

Box 2024, 621 02 VISBY

Telefon 0498-188 55 • Postgiro 18 96 67 - 9

CIRKELDAGBOK

CIRKELNS NAMN OCH NUMMER: *Vår sällförenings kvinnohistoria 295*DAG, TID OCH LOKAL: *Vid våra synstämman i hemmen*LEDARE: *EDIT HULTBERG*

STUDIECIRKELNS MÅL - DET HÄR VILL VI ARBETA MED:

*Studiecirkelns mål är att återge vår
sällförenings arbete från starten Maria-dagen
1929. God hjälp har vi av kyrkostyrelse
Th Åbergs historik vid föreningens 30års-
jubileum 1959. Som han med hjälp av äldre
medlemmar då författat. (som här bifogas)*

Ditt studieförbund

SKS

SVERIGES KYRKLIGA STUDIEFÖRBUND

KURS/KONFERENS/SAMMANTRÄDE

den 19 94

angående

~~Till Kallhiet
Svensk kvinnohistoria
Ingeborg Ljungqvist 3 böcker~~

1 Båla kyrkliga sällskap
2 1929

3 Håldur Johansson Amanda Nyström
Emma Blömer Augusta Johansson
4 Adolfina Skultberg Karin Jakobsson

10-12? nu 8 st

5 Kassa böcker finns från föreningens
början och finns hos föreningens förs-
städare

Föreningar har skänkt en likvagn 1936
den kostade 872: kr. 2 Kässkakor & skinka
Alba altardelt matar altarvaser
sprunnad ljusstake vägg lampor
psalmböcker predikstol kläder och
antependium tyg och stoppning till
altarring. Bål kyrka har av föreningar
fått gåvor av föreningar till ett
värde av drygt 26.000. kronor

Förstärkningen har under årens lopp varit
 förutom den nämnde Hildur Johansson även
 Adelfina Hultberg Stenstén, Amanda Nyström
 Pudergråda, Tora Johansson Pudergråda
 Emmy Andersson Gute Gullan Nilsson Upphus
 Helmi Nyström Pudergråda hade den sysslan i 12 år.
 För närvarande är Eivor Nylund Upphus förstärkare.
 Vem eller vilka som har varit kassörer de
 första 25 åren har vi inte lyckats få fram.
 Karin Gardell avgick som kassör 1960. Hon
 efterträddes av Anna Johansson Nyström som i
 sin tur efterträddes av Helga Larsson och redan
 1991 har Gunilla Rudelius den sysslan.

År 1959 utsågs Edit Hultberg Stenstén till
 skriftare. Det uppdraget har hon fortfarande
 med undantag av åren 1965-66 då Karin Gardell
 skötte det jobbet.

Medlemsantalet var 1960 omkring 15 st. År 1974
 var vi bara 5-6 st. Men i slutet av sjuttio-talet
 ökade vi till 8-9 st. Det medlemsantal ligger
 kvar än i dag då vi skriver 1992.

Medelåldern i föreningen är omkring 68 år.

Den gamla syfoeringsboken finns kvar så och
 en sparbössa.

En protokolls bok som börjar 1959. Kassaböcker
 som föreningens start 1929 finns kvar.

Ditt Studieförbund

SKSö

SVERIGES KYRKLIGA STUDIEFÖRBUND

KURS/KONFERENS/SAMMANTRÄDE

den 19

angående

Det har bara inte varit arbete inom vår församling. På slutet av 40-talet alltså efter kriget då det fanns bussen och bussarna fick göra väjskörning så kunde det hända att församlingen åkte på utflykt en söndags. Då besökte några kyrkor och även annat sevärt. Matsäck hade var och en med sig och den aväts på lämpligt ställe ofta vid en badstrand för det var både äldre och yngre med på resan. Gemensamt kaffe intogs på ett kafi efter färdvägen.

Den traditionen varade till omkring på 60-talet. Då blev det vanligt med en bil på nästan varje gård. På intresset avtog och det var svårt att hitta på nya resmål och medlemsantalet sjönk och med allt detta tillsammans upphörde dessa utflykter.

Vår kyrkoherde H. Åberg var i Källunge och Bäl hörde till det pastoratet gästade han och hans fru Elisabet ofta vår församling. En vinter läste han romanen "Prästen från Ulldal" för oss. På det förordades då att när den kom som film till Visby åkte vi med kyrkoherdeparet till stan en kväll på bisbesstaden.

Ditt studieförbund

SKS

SVERIGES KYRKLIGA STUDIEFÖRBUND

KURS/KONFERENS/SAMMANTRÄDE

den adress 19 Bot 2024
 angående SKS
62102 Wisby

Hur såg vår socken ut?
 År 1929 hörde Bäl församling till Källunge
 parnat där även Hejnum och Vallstena socknar
 ingick. Präst var då Axel Klint, sedermera
 kontraktsprest i Norra Kontraktet och bodde i
 Källunge prästgård.

Klockaren hette Edvard Nordin
 Skolan var gemensamt med Hejnum och var
 belägen i Hejnum nära gränsen till Bäl.

Flite-Roma järnväg passerade Bäl och dess
 stationshus morgon, middag och kväll.

Järnvägen lades ner 1953.

En offer fanns vid Guts var ägare var
 Hilding Vallin, den upphörde 1970.

Mjölken kördes med hästskjuts till Larsarve i
 Källunge där en så kallad skumstation var
 belägen för att sedan med tåg föras vidare
 till Barlingbo mejeri för vidare förädling.

Här i Bäl var det två olika kyrklag, ett norr och
 ett söder om kyrkan, där gärdarna i kyrklagen
 turades om att köra till Larsarve.

Antalet medlemmar i hushållen var fler då
 än nu eftersom det fanns både manliga och
 kvinnliga tjänstefolk anställda och det var
 inte ovanligt att både 2 och 3 generationer
 bodde i samma hem.

Var hölls auktionerna och hur?

Förän Bäl fick sin bygdegård 1948 hölls auktionerna i något hem som hade en nägrunda stor sal. Det var t.ex. hos Andersson Lilla-Bäl, Nyström Puderjärda och Ösarve.

Auktionisterna har genom åren varit Gustav Johansson, make till föreningens initiativtagare Hildur Johansson, Gunnar Jakobsson Puderjärda, Gustav Nilsson Upphase och för närvarande skiter Örlund Andersson Gule om den rysslan.

Föreningens alster skiljer sig till en viss del från dess start till nutid. För använde karlarna randiga flanellskjorter under ytter-skjortan varför sådana rydder och försålles även förkläden var ~~mer~~ i bruk för än nu. På symaskinen var flitigt i gång på varje ställe. Handvirkade mellanspetsar till singott och lakan såldes det var då vanligt att singotten var färdigsydd men syg till lakan fick köparen själv anskaffa. Hållare för tidningar att hänga på väggen och även en päse med fack för papper, pölar, kork och snören med brodyr på fanns att sepa in. Nu som då fanns både stickade vantar och skumpor. Broderade dukar och löpare av varierende stilar. Hembakade limpor, gottpäser, färtor och lotterier.

Ditt Studieförbund

SKS

SVERIGES KYRKLIGA STUDIEFÖRBUND

KURS/KONFERENS/SAMMANTRÄDE

den 19

angående

Vad arbetade dom i början till?

Axel Klint föreslog att Bäl lilla kyrka skulle vara uppvärmd. Men de 300: kronor som föreningen skänkte efter Luciafesten 1930 räckte ju inte. På kyrkherden anhöll om bidrag från Stiftets kollekten och fick det så det kom en kamin till kyrkan. Lokruken behövde en likvagn så det arbetade föreningen ihop till. Den beställdes genom en agent vid namn Henning Andersson. Den kom från Skillingaryd med tåg till Bäl station där John Nyström och Gunner Jakobsson tog emot och ombesörjde transporten till ett iordningsställt föråd vid kyrkstallet. Det var år 1936. Vagnen kostade 872 kr. Frakten 59:-- Maten till kyrkan har syföreningen även skänkt så även altarduk, duk i sakristian, altarvasor av malm, en spjermad ljusstake, 2 mässkrudar, lampetter på väggarna, Alba, psalmböcker, gravkläde, bärlnor, och duk för täckning av jordhög vid gravöppning. Predikstolskläde och antependium, m.m.

Ditt studieförbund

SKS

SVERIGES KYRKLIGA STUDIEFÖRBUND

KURS/KONFERENS/SAMMANTRÄDE

den 19

angående

Barbro Anderssons funderingar om hur ser
syföreningens framtid ut. Då medelåldern är hög
bland medlemmarna ser det inte lust ut om tio
år. Risken är stor att det inte finns någon syförening
kvar då. Jag vill ändå inte tro att det ska gå så
illa. Jag hoppas att fler yngre ska bli intresserade
och gå med i syföreningen. Vi har nu här i Bäl
fått ta över byggdegården och det kan bli ganska
kämpigt ekonomiskt så vi kanske får tänka
på att dela vinsten vid aktionen mellan
byggdegården och de gamla vanliga uppgifterna.
Kanske det kan bli ett annat intresse om folk
vet att de arbetar för sin egen bygd. Jag
hoppas verkligen att det ska finnas en framtid
för syföreningen på något vis. Jag tycker det
är tråkigt i socknen om det inte fanns en
syförening. Damerna i den samma är alltid
villiga att ställa upp med kaffe och
dylikt i de flesta sammanhang.

Ditt studieförbund

SKSö

SVERIGES KYRKLIGA STUDIEFÖRBUND

KURS/KONFERENS/SAMMANTRÄDE

den 19

angående

Vart går pengarna?

Omkring 75-80 tusen kronor har den här lilla föreningen kunnat skänka till olika ändamål.

Vår egen sockenkyrka har fått drygt 26.000 kr. Vi har ett fadderbarn i Bangladesh dit har till dags datum gått 7.352 kronor.

Rädda Barnen och Röda korset har fått bidrag. Missionen och Lutherkjälpen har fått mellan 7-8 tusen vardera.

Bidrag har även utgått till andra behjärtansvärda ändamål som t.ex. Hjälpsvården, Polen, Biserpa m.m.